

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, enheten för inkomstskatt och socialavgifter
Andreas Hamrén
103 33 Stockholm

Stockholm
2021-11-01

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
Fi2021/02553

Remissyttrande

Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (SOU 2021:55)

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om utredningsbetänkandet *Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen*. Här följer våra synpunkter.

Förslaget i korthet

Utredaren föreslår införande av ett frivilligt system för enskilda näringsidkare, där inkomstskatt tas ut schablonmässigt baserat på verksamhetens omsättning. Ett viktigt syfte med systemet är administrativa förenklingar. Utredaren föreslår därför att ett konto införs, benämnt mikroföretagarkonto, för vilket inbetalningar beskattas automatiskt genom källskatt. Källskatten skulle motsvara inkomstskatt och socialavgifter och betalas in av den som tillhandahåller kontot, vilket föreslås vara företag som har tillstånd att bedriva bankverksamhet.

Inkomster som skulle beskattas genom kontot är sådana som härrör från självständigt bedriven verksamhet, som i dag ska beskattas i inkomstlagen näringsverksamhet eller tjänst. Lön eller motsvarande ersättning skulle inte kunna betalas till kontot. Enbart fysiska personer skulle kunna öppna mikroföretagarkonto och enbart ha ett konto åt gången per person. Den som bedriver enskild näringsverksamhet, hobbyverksamhet som ska tas upp i inkomstlagen tjänst, är delägare i ett fåmansföretag eller i ett handels- eller kommanditbolag, eller har godkännande för F-skatt skulle inte vara tillåten att öppna mikroföretagarkonto. Om en kontoinnehavare börjar bedriva sådan annan verksamhet är det grund för avslutande av kontot.

Omsättningsgränsen för schablonbeskattning på mikroföretagarkontot föreslås uppgå till maximalt 120 000 kronor per år. Skattesatsen föreslås vara 30 procent på bruttoinbetalningarna upp till omsättningsgränsen och 50 procent för inbetalningar som överstiger omsättningsgränsen. För personer över 65 år föreslås motsvarande skattesats vara 18 respektive 46 procent.

Utredaren gör bedömningen att det varken är praktiskt eller rättsligt möjligt att införa schabloniserad mervärdesbeskattning av sådan verksamhet som inkomstbeskattas genom ett mikroföretagarkonto. Utredarens sammantagna bedömning är att förenklingarna inte blir betydande om den som beskattas genom kontot måste redovisa och betala mervärdesskatt samt upprätta bokföring och redovisning enligt nuvarande regler. Därför avråder utredaren från att införa förslaget, om dessa regelverk inte samtidigt reformeras.

Företagarnas inställning

Företagarna har deltagit i utredningen genom en förordnad expert, som också har lämnat ett särskilt yttrande (bifogat som Bilaga 1 nedan). Våra kommentarer i detta remissyttrande är därför kortfattade.

Sverige står inför en omfattande ekonomisk utmaning genom att stora grupper är i ekonomiskt utanförskap, med begränsade möjligheter till självförsörjning.¹ För att minska detta problem krävs politiska reformer och prioriteringar. En möjlig väg framåt är ökade möjligheter till självförsörjning genom företagande och näringsverksamhet.

Företagande kan fylla olika syften. Det kan handla om förverkligandet av en idé, testandet av produkt eller tjänst på marknaden, ett sätt att ge en verksamhet eller egendom beständighet, att växa genom investeringar och nyanställningar, och mycket annat. Företagande handlar dock i många fall till stor del om ett sätt att försörja sig.

I utredningens kommittédirektiv är detta perspektiv dock i allt väsentligt frånvarande. Utredaren riktar uttryckligen in det föreslagna systemet på personer som *inte* har företagandet som huvudsaklig försörjning. Därtill har utredaren varit begränsad redan från början genom utredningsdirektiven, som utesluter förslag om förändrad omsättningsgräns för momsplikt eller förenklade bokförings- och redovisningsregler.

I sak anser Företagarna att den kontobaserade modell som utredaren föreslår överlag är lämplig. I ett eventuellt framtida schablonbeskattningssystem för näringsidkare har kontomodellen stora fördelar vad avser förenkling och skattekontroll. Emellertid bör namnet på systemet inte anspela på mikroföretag, vilket framhålls även i det särskilda yttrandet.

Sverige behöver fler växande företag – men likaså fler som har möjlighet att välja företagande som en väg till egenförsörjning. Företagarna hade därför velat se att utredningen hade getts möjlighet att lägga fram förslag till schablonbeskattningssystem som skulle haft detta som en målsättning.

Patrick Krassén
Skattepolitisk expert
Företagarna

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna

¹ Se bland annat Hansson och Tjernberg, *Grad av självförsörjning*, Entreprenörskapsforum, oktober 2021.
https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2021/10/Grad_av_Sjalfvorsorjning_Web.pdf

Särskilt yttrande av experten Patrick Krassén

Det föreliggande betänkandet är resultatet av ett gediget utredningsarbete. Utredaren och sekretariatet har gjort en grundlig genomlysning av förutsättningarna för schablonbeskattad enskild näringsverksamhet.

Samtidigt är det beklagligt att utredaren redan genom kommittédirektiven begränsats i sin möjlighet att föreslå förändringar av regelverk och skattenivåer. Direktiven har i centrala delar en ton av misstänkliggörande av schablonbeskattningssystem, vilket är motsägelsefullt med tanke på att utredarens uppdrag är att utreda och föreslå ett sådant system. Detta kan förstås enbart direktivens författare, inte utredaren, lastas för.

En uppenbar begränsning är att utredaren inte har tillåtit föreslå en förändring av omsättningsgränsen för mervärdesskatteplikt. Denna gräns, i dag 30 000 kronor, är den lägsta i EU (undantaget två länder som inte har något undantag från momsplikt). I närliggande länder är gränsen avsevärt högre: Danmark har 50 000 danska kronor, Finland 10 000 euro, Tyskland 17 500 euro, Estland 40 000 euro och Polen 200 000 zloty (motsvarande 500 000 svenska kronor). Den genomsnittliga gränsen för momsplikt i EU är omkring 30 000 euro. Företagarna har föreslagit en höjning av gränsen för momsplikt till 200 000 kronor.⁵

Det faktum att utredaren inte har kunnat föreslå höjd gräns för momsplikt, liksom att kraven på bokföring och redovisning skulle kvarstå för schablonbeskattade verksamheter, har lett till den något paradoxala situationen att utredaren avstyrker ett införande av det system för schablonbeskattning som utredaren lägger fram i betänkandet.

Detta är beklagligt. Nylig forskning visar att Sverige har betydande problem med att stora grupper står i ekonomiskt utanförskap, med begränsade möjligheter till självförsörjning.⁶ En möjlig väg framåt för att minska detta problem är ökade möjligheter till självförsörjning genom företagande och näringsverksamhet. I utredningens kommittédirektiv är detta perspektiv dock i allt väsentligt frånvarande. Fokus ligger mer på tekniska aspekter av nuvarande skattesystem och hur inkomster i delnings- och gigeconomien ska behandlas. Detta åter-

⁵ "Lätta småföretagens börda – höj gränsen för momsplikt", Altinget, 12 februari 2021.

⁶ Se bland annat Eklund och Deiac, *Vägar till självförsörjning*, Entreprenörskapsforum 2020 och Flood och Ruist, bilaga 6 till Långtidsutredningen 2015 (SOU 2015:95).

speglas i utredningen, bland annat genom utgångspunkterna att schablonbeskattningssystemet inte ska utformas för den som försörjer sig genom företagande, att systemet inte ska vara skattemässigt fördelaktigt jämfört med konventionell beskattning av näringsverksamhet och att få analyser görs av incitamenten att välja schablonbeskattad näringsverksamhet framför försörjning genom olika former av offentliga trygghetssystem.

En annan aspekt som är beklaglig är att denna utredning inte sammanfogades i relevanta delar med utredningen om enklare regelverk för mikroföretag och en modernare bokföringslag (dir 2020:48). De respektive direktiven är starkt överlappande och ett flertal av den andra utredningens uppdrag hade med fördel kunnat fogas in i den utredning vars betänkande detta yttrande gäller.

Som en detalj kan påpekas att valet av benämning på kontot i betänkandets förslag – mikroföretagarkonto – leder tankarna till mikroföretag, vilket enligt EU-kommissionen åsyftar företag med färre än 10 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning som understiger två miljoner euro.⁷ I sammanhanget är detta missvisande, eftersom förslaget handlar om enskilda näringsidkare som är ensamföretagare. En benämning av typen ”schablonskattekonto” eller liknande hade varit mer ändamålsenlig.

Med ovanstående sagt, kan det konstateras att behovet av kraftiga regelförenklingar och minskning av regelbördor för svenska företag kvarstår – i synnerhet för de minsta företagen.

⁷ 2003/361/EG.